

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdu v právní věci žalobkyně: **EKO Logistics s.r.o.**, se sídlem Tyršova 68, Týnec nad Labem, zast. JUDr. Tomášem Sequensem, advokátem se sídlem Jungmannova 745/24, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo životního prostředí**, se sídlem Vršovická 1442/65, Praha, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 8. 2020, č. j. 11 A 151/2018 - 56,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhala zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 13. 4. 2018, č. j. MZP/2017/500/1430; tímto rozhodnutím žalovaný zamítl odvolání stěžovatelky a potvrdil rozhodnutí České inspekce životního prostředí (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 25. 10. 2017, č. j. ČIŽP/41/2017/4149. Posledně uvedeným rozhodnutím byla stěžovatelce uložena pokuta ve výši 150 000 Kč za spáchání správního deliktu (dnes přestupku) podle § 66 odst. 4 písm. g) zákona č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění do 30. 6. 2017 (dále jen „zákon o odpadech“), neboť porušila při přeshraniční přepravě odpadů povinnost stanovenou přímo použitelným předpisem Evropských společenství – a sice nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1013/2006 ze dne 14. června o přepravě odpadů (dále jen „nařízení 1013/2006“).

[2] Uvedeného porušení se stěžovatelka dopustila v srpnu 2016 (cca ve dnech 15. 8. - 16. 8. 2016) tak, že provedla nedovolenou přepravu odpadů (nadrčené směsi GSM antén obsahující nadrcené pásy/tríšky sklolaminátu v celkovém množství 16,074 tun) ve smyslu čl. 2

odst. 35 písm. g) nařízení 1013/2006, když jako osoba, která zařizuje přepravu podle čl. 18 téhož nařízení, odeslala do Spolkové republiky Německo zásilku odpadu, kterou vybavila dokladem podle přílohy VII nařízení 1013/2006, jemuž provedená přeprava odpadu neodpovídala. V bloku 9 zmiňovaného dokladu byl totiž popis „*personal computers*“, v bloku 10 kód B1010 dle přílohy III nařízení 1013/2006 a kód dle katalogu odpadů 160214, přičemž zásilka odpadu byla dopravována jinému příjemci než tomu, který byl uveden v bloku 2 dokladu (společnost ALKU GmbH), tedy společnosti AURUBIS AG. Stěžovatelka dále jako osoba zařizující přepravu odpadu provedla přepravu odpadu do zařízení zmíněné společnosti (AURUBIS AG), v němž nebylo možné (neupravený kompozitní) odpad využít, neboť byl znečištěn jiným materiálem v míře, která zabránila jeho využití u příjemce, jemuž byl přepravován.

[3] Pokuta byla stěžovatelce uložena v návaznosti na kontrolu, kterou dne 28. 11. 2016 zahájili pracovníci správního orgánu I. stupně v provozovně stěžovatelky v Týnci nad Labem; předmětem kontroly bylo prověření odpadu, který byl vrácen ze Spolkové republiky Německo. Německý správní orgán (*Bezirksregierung Arnsberg*) kvalifikoval přepravu ze shora uvedených důvodů jako nedovolenou přepravu odpadů a požadoval vrátit zásilku zpět do České republiky, a to podle čl. 18 odst. 2 nařízení 1013/2006. Uvedená zjištění popsal správní orgán I. stupně v protokolu o kontrole ze dne 11. 5. 2017, č. j. ČIŽP/41/OOH/1615692.005/17/PSJ, a poté vydal shora uvedené rozhodnutí ze dne 25. 10. 2017, které stěžovatelka napadla odvoláním. V něm namítala, že nebyla odpovědná za provedenou přepravu, neboť tu zajišťovala společnost ALKU GmbH, které stěžovatelka odpad prodala. Ta byla na základě kupní smlouvy povinna zajistit přepravu, neboť kupní smlouva obsahovala doložku EX WORKS (tj. ze závodu prodávajícího dle mezinárodních pravidel INCOTERMS 2010, dále jen „doložka EXW“). Stěžovatelka společnost AURUBIS AG vůbec neznala. Není proto pravdou, že by provedla přepravu odpadu do Německa – na organizaci této přepravy již neměla žádný vliv. Dále namítala vady odůvodnění prvostupňového rozhodnutí, které dle jejího názoru neodpovídalo výroku rozhodnutí. Z napadeného rozhodnutí nebylo jasné, proč by jednání stěžovatelky, která dopravu odpadu vůbec nezajišťovala, mělo mít charakter porušení nařízení 1013/2006. Správní orgán I. stupně nadto neprováděl žádné dokazování, pouze mechanicky převzal závěry z provedené kontroly, čímž zcela rezignoval na povinnost vypořádat se s námitkami stěžovatelky. Závěrem pak stěžovatelka rozporovala výši uložené pokuty.

[4] Žalovaný odvolání stěžovatelky zamítl a v žalobou napadeném rozhodnutí uvedl, že dle vystaveného dokladu podle přílohy VII k uvedenému nařízení byla stěžovatelka osobou, která zařizuje přepravu. Ustanovení čl. 18 odst. 2 nařízení 1013/2006 vyžaduje za účelem lepší sledovatelnosti přepravy odpadů, jež nevyžadují předchozí písemné oznámení a souhlas, aby byla každá zásilka odpadu doprovázena dokladem podle přílohy VII. Povinnost vystavit tento doklad má osoba, která zařizuje přepravu – tou byla jednoznačně stěžovatelka, která tento doklad vystavila, sama sebe uvedla v bloku 1 tohoto dokladu jako osobu, která zařizuje přepravu, a doklad označila svým razítkem. Žalovaný zdůraznil, že užitím doložky EXW nemohla stěžovatelka měnit veřejnoprávní režim. Tímto smluvním ujednáním mohla upravit pouze vzájemná práva a povinnosti smluvních stran, nikoli však závazná pravidla obsažená v nařízení. Tato pravidla jsou totiž kogentní, nepřipouštějí záměnu závazně určeného postavení osob za účelem ochrany životního prostředí před nekontrolovaným pohybem odpadů.

[5] Stěžovatelka byla sankcionována za uvedení nepravdivých informací v dokladu doprovázejícím zásilku – údaje o obsahu zásilky a příjemci odpadu neodpovídaly skutečnosti. Výrok i odůvodnění prvostupňového rozhodnutí shledal žalovaný souladným s požadavky kladenými právními předpisy i judikaturou správních soudů. Ve vztahu k výši pokuty žalovaný zdůraznil, že její maximální výše činila 50 mil. Kč. Při úvahách o její výši přitom správní orgán I. stupně zohlednil ohrožení životního prostředí, které bylo hodnoceno jako střední (tj. nikoli fatální, ale s ohledem na přepravované množství ani bagatelní). Stěžovatelka byla v minulosti

pokračování

v oblasti odpadového hospodářství několikrát trestána za porušení povinností při přeshraniční přepravě odpadů. Uložená sankce tedy odrážela výše popsané skutečnosti, přičemž se stále jednalo o pokutu při spodní hranici zákonného rozpětí.

II. Rozhodnutí městského soudu

[6] Proti rozhodnutí žalovaného podala stěžovatelka žalobu, kterou městský soud kasační stížností napadeným rozsudkem s odkazem na § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), jako nedůvodnou zamítl.

[7] V reakci na předestřenou námitku nepřezkoumatelnosti městský soud uvedl, že rozhodnutí žalovaného plně odpovídá požadavkům, jež ve své judikatuře vymezil Nejvyšší správní soud. Žalovaný vypořádal všechny námitky vznesené v odvolacím řízení a řádně zjistil skutkový stav věci – především se dostatečně vyjádřil k námitce týkající se nemožnosti ovlivnit realizaci dopravy s ohledem na užitou doložku EXW. Jelikož stěžovatelka nemohla překonat povinnosti nezvratně stanovené k její tíži nařízením 1013/2006, byly jí předkládané důkazy pro posouzení této otázky irelevantní. Městský soud zdůraznil, že odpovědnost za provedenou nedovolenou přepravu odpadu nemohla stěžovatelka smluvně přenést na jinou společnost; osobou, která realizovala dopravu odpadu ve smyslu nařízení 1013/2006, byla stěžovatelka, která ostatně sama v souladu s čl. 18 odst. 1 nařízení 1013/2006 vystavila doklad dle přílohy VII tohoto nařízení, na kterém uvedla jako osobu zajišťující dopravu právě sebe samu, což stvrdila také svým razítkem. Na podporu uvedených závěrů odkázal městský soud na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 9. 6. 2016, C-69/15, věc *Nutrivet*. Žalovaný dle městského soudu opřel své závěry o nezbytné důkazy – především o samotný doprovodný doklad dle přílohy VII nařízení 1013/2006, a tím, že přejal zjištění kontrolního orgánu, nijak nepochybil. Tato zjištění stěžovatelka v průběhu správního řízení nerozporovala, proto nebylo nezbytné provádět další dokazování.

[8] K výši uložené pokuty městský soud poukázal na její zákonné rozpětí – maximální výše pokuty činila 50 mil. Kč. Žalovaný vysvětlil, proč shledal střední závažnost ohrožení životního prostředí – zdůraznil, že se nejednalo o zanedbatelné množství odpadu, přičemž stěžovatelka byla za porušení předpisů odpadového hospodářství již dříve trestána. Neopomněl přitom ve světle závěrů vyplývajících z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS, posoudit okolnosti související s případnou změnou zákona o odpadech. Dospěl však k závěru, že i přes změnu zákona o odpadech nebylo možné hodnotit pozdější právní úpravu za (pro stěžovatelku) příznivější. Stejně tak neshledal, že by byl naplněn liberační důvod ve smyslu § 21 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „přestupkový zákon“), neboť stěžovatelka neprokázala, že by vynaložila veškeré úsilí, které po ni bylo možné požadovat, aby přestupku (správnímu deliktu) zabránila. Dle městského soudu *„žalobce sám svým soukromoprávním jednáním aktivně přenesl, za použití doložky EX WORKS, doporučené svou vhodností pro vnitrostátní obchod (k tomu srov. pravidla INCOTERMS 2010, doložka EXW, založená ve správním spisu), povinnost k zajištění přepravy na příjemce odpadu – společnost ALKU GmbH, čímž se sám připravil o možnost ovlivnit dopravu odpadu v souladu s dohodnutou smlouvou a vyplněným doprovodným dokladem a zajistit si tak potřebnou míru kontroly nad plněním své vlastní veřejnoprávní povinnosti.“*

III. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[9] Rozhodnutí městského soudu napadla stěžovatelka kasační stížností z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Konkrétně uvedla, že rozhodnutí žalovaného je ryze formalistické, neboť nezohledňuje smlouvu uzavřenou mezi stěžovatelkou a společností ALKU GmbH – z této smlouvy jednoznačně vyplývá, že za přepravu odpovídala právě společnost

ALKU GmbH, která dopravu s ohledem na doložku EXW zajišťovala. Stěžovatelka přitom nerozporovala skutečnost, že byla ve smyslu čl. 18 odst. 2 nařízení 1013/2006 povinna v případě komplikací zajistit zpětné převzetí odpadu. Dle stěžovatelky šlo o standardní postup, který zajišťuje, že vždy bude existovat subjekt, který zabezpečí případné převzetí odpadu zpět do České republiky. To však dle stěžovatelky nelze vykládat tak, že je odpovědná za všechny negativní skutečnosti, které během přepravy nastanou. Dle stěžovatelky je podstatné, že údaje o dovozci/příjemci uvedené ve vystaveném dokladu odpovídaly označení dovozce/příjemce odpadu podle uzavřené kupní smlouvy, CMR listu, dodacího listu a vážního lístku (výdejka č. 1/724 ze dne 15. 8. 2016), jakož i prohlášení společnosti ALKU GmbH, která si zásilku odpadu od stěžovatelky objednala. Žalovaný se měl proto zabývat především tím, proč byl odpad fakticky přepravován společností AURUBIS AG, a nikoli ALKU GmbH. V této souvislosti stěžovatelka poukázala na to, že smlouvu uzavřela se společností ALKU GmbH, která dopravu realizovala; přičemž právě tato společnost zprostředkovala dopravu. Pokud z nějakých důvodů (ať už svévolně či na základě příkazu třetí osoby) najatý dopravce změnil místo dodání odpadu, jednal tím fakticky na úkor stěžovatelky. Jednalo se tedy o zcela evidentní exces dopravce, neboť všechny dokumenty založené ve spise jednoznačně prokazují, že byl povinen dodat odpad do závodu společnosti ALKU GmbH, nikoli do závodu společnosti AURUBIS AG.

[10] Odkaz městského soudu na rozsudek Soudního dvora Evropské unie ve věci *Nutrivet* považovala stěžovatelka za nepřiléhavý, neboť tento rozsudek se věnoval nesouladu údajů uvedených v dokladu dle přílohy VII nařízení 1013/2006 a v CMR listu a obchodní faktuře. Soudní dvůr se však nijak nevyjadřoval k otázce možného smluvního ujednání o odpovědnosti dovozce/příjemce odpadu za jeho přepravu.

[11] V další části kasační stížnosti stěžovatelka namítala vnitřní rozpornost napadeného rozsudku městského soudu. Na jednu stranu totiž městský soud uvedl, že stěžovatelka nemohla odpovědnost za provedenou přepravu přenést na jiný subjekt; v jiné části však městský soud uvedl, že se stěžovatelka sama svým soukromoprávním jednáním připravila o možnost dopravu ovlivnit tím, že povinnost k zajištění přepravy aktivně přenesla za použití doložky EXW. Současně stěžovatelka namítala, že tímto jednáním se možnosti liberace zbavit nemohla – naopak, dle jejího názoru liberační důvod prokázala. Závěrem zopakovala námitky týkající se výše uložené pokuty – v rozhodnutí správních orgánů dle jejího názoru chybí odůvodnění o střední závažnosti ohrožení životního prostředí; odůvodnění výše uložené pokuty tak zjevně nemůže obstát.

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkázal na odůvodnění obou správních rozhodnutí, jakož i své předchozí vyjádření k žalobě, a zdůraznil, že stěžovatelka polemizuje se skutkovými a právními závěry správních orgánů, které však byly městským soudem potvrzeny. Namítanou nekonzistentnost (rozpornost) odůvodnění napadeného rozsudku považoval za nedůvodnou výtku, stejně jako nedostatečně zohledněnou liberaci; proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[13] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, směřuje proti rozhodnutí, proti němuž je podání kasační stížnosti přípustné, a stěžovatelka je řádně zastoupena (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k následujícímu závěru.

[14] Kasační stížnost není důvodná.

pokračování

[15] Podstatou věci je posouzení zákonnosti rozhodnutí o správním deliktu (dnes přestupku), jehož se měla stěžovatelka dopustit porušením povinností vyplývajících z nařízení 1013/2006, jakož i výše uložené pokuty. Stěžovatelka především zdůrazňovala, že s ohledem na doložku EXW za provedenou dopravu odpadu neodpovídala, proto nemůže být za její realizaci sankcionována.

[16] Předně se však Nejvyšší správní soud musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku městského soudu. Ta totiž představuje takovou vadu, kterou se zdejší soud zabývá z úřední povinnosti (srov. § 109 odst. 4 s. ř. s.); trpí-li napadený rozsudek krajského, resp. městského soudu vadou nepřezkoumatelnosti, je povinností Nejvyššího správního jej zrušit i bez výslovné námítky stěžovatelky. K jednotlivým důvodům nepřezkoumatelnosti soud odkazuje na ustálenou judikaturu, v níž se k nepřezkoumatelnosti podrobně vyjadřoval (srov. rozsudky ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, č. 133/2004 Sb. NSS; ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52; ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004 - 73, č. 787/2006 Sb. NSS; ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, č. 689/2005 Sb. NSS, ze dne 25. 5. 2006, č. j. 2 Afs 154/2005 - 245; či ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As 29/2007 - 64).

[17] V nyní projednávané věci Nejvyšší správní soud neshledal, že by napadený rozsudek městského soudu trpěl nepřezkoumatelností. Městský soud jasně uvedl, proč žalobu stěžovatelky zamítl a co považoval za zásadní. Zcela konkrétně odpověděl na všechny námitky uplatněné v žalobě, které přehledně rozčlenil do jednotlivých žalobních bodů – těm přílehavě koresponduje také odůvodnění rozsudku městského soudu, jež ve svém souhrnu logicky vyvrací názor stěžovatelky. Stěžovatelka nadto blíže nespecifikovala, v čem spatřuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Z podané kasační stížnosti je evidentní, že nesouhlasí s věcným hodnocením městského soudu – to je však otázka jeho správnosti, resp. zákonnosti (viz dále).

[18] Pro posouzení projednávané věci je stěžejní již zmiňované nařízení 1013/2006, které přepravu odpadů upravuje. Způsob, jakým lze konkrétní odpad přepravovat, resp. režim, jakému přeprava konkrétního druhu odpadu odpovídá, závisí nejen na tom, o jaký odpad se jedná, ale také na tom, jaký je účel jeho přepravy a do jaké země je přepravován, tj. kam se přeprava uskutečňuje (srov. také rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 2. 2011, č. j. 1 As 110/2010 - 151, č. 2296/2011 Sb. NSS).

[19] Nařízení 1013/2006 v čl. 18 odst. 1 stanoví, že odpady uvedené (mj.) v čl. 3 odst. 2 tohoto nařízení (tj. odpady určené k využití, jejichž hmotnost přesahuje 20 kg a které jsou uvedeny v příloze III nařízení – tzv. zelený seznam odpadů), jež mají být přepraveny, podléhají následujícím procedurálním požadavkům:

- a. *Aby bylo možno lépe sledovat přepravu těchto odpadů, osoba v jurisdikci země odeslání, která přepravu zařizuje, zajistí, aby byl odpad doprovázen dokladem obsaženým v příloze VII.*
- b. *Doklad obsažený v příloze VII podepíše před zahájením přepravy osoba, která přepravu zařizuje, a po převzetí daného odpadu jej podepíše zařízením k využití odpadů nebo laboratoř a příjemce.*

[20] V souladu s čl. 18 odst. 2 nařízení 1013/2006 pak musí osoba, která přepravu takového odpadu zařizuje, uzavřít s příjemcem odpadu; tato smlouva musí být při zahájení přepravy účinná a musí obsahovat závazek, že pokud přepravu odpadů nebo jejich využití nelze dokončit podle plánu nebo pokud byla provedena jako nedovolená přeprava, osoba, která přepravu zařizuje [nebo pokud tato osoba není s to přepravu odpadů nebo jejich využití dokončit (např. je v platební neschopnosti), příjemce], převezme odpad zpět nebo zajistí jeho využití jiným způsobem a je-li to nezbytné, zajistí jeho prozatímní uskladnění. Právě k tomu v nyní projednávané věci došlo.

[21] Stěžovatelka zásilku přepravovaného odpadu vybavila dokladem podle přílohy VII nařízení 1013/2006. Do vystaveného dokladu uvedla, že se jedná o osobní počítače („*personal computers*“) s kódem B1010 ve smyslu přílohy IX Basilejské úmluvy o kontrole pohybu nebezpečných odpadů přes hranice států a jejich zneškodňování, sjednané roku 1989 v Basileji („*kovy a kovové slitiny v kovové, nedispergovatelné formě*“) a kódem 16 02 04 katalogu odpadů, jenž byl v té době přílohou vyhlášky Ministerstva životního prostředí č. 93/2016 Sb., o Katalogu odpadů [„*vyřazená zařízení neuvedená pod čísly 16 02 09 až 16 02 13*“; dnes se jedná o vyhlášku Ministerstva životního prostředí a Ministerstva zdravotnictví č. 8/2021 Sb., o Katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů (Katalog odpadů)].

[22] Skutečnost, že převážený odpad neodpovídal dokladu dle přílohy VII nařízení 1013/2006, jenž tuto zásilku doprovázel, stěžovatelka nepopřela. Naopak – již v průběhu správního řízení výslovně uvedla, že v doprovodném dokladu byla chybně vyplněna identifikace přepravovaného odpadu. Dle jejího názoru šlo však o formální pochybení, které nezpůsobilo ohrožení či poškození životního prostředí (viz čl. 18 správního spisu).

[23] Jádrem stěžovatelčiny argumentace byla tvrzení, že nebyla osobou odpovědnou za provedenou přepravu, neboť dle uzavřené kupní smlouvy zajišťovala dopravu společnost ALKU GmbH, která odpad od stěžovatelky koupila. Tato námitka však nemůže být důvodná.

[24] Jak již uvedl v napadeném rozsudku městský soud (a jak také uvedl v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný), stěžovatelka nemohla soukromoprávním ujednáním změnit veřejnoprávní režim vyplývající z čl. 18 nařízení 1013/2006. Ten jasně stanoví povinnost vybavit přepravovanou zásilku odpadu dokladem podle přílohy VII tohoto nařízení. Zcela imanentní součástí této povinnosti je uvedení pravdivých informací na tomto dokladu; v opačném případě by povinnost vystavit ke konkrétním odpadům tento doprovodný doklad postrádala svého účelu a smyslu. Přitom skutečnost, že je to právě stěžovatelka, která ve smyslu čl. 18 odpovídala za provedenou přepravu, zjistily správní orgány dostatečně. Byla to totiž sama stěžovatelka, která doklad vystavila, sebe uvedla jako osobu, která dopravu zajišťuje a doklad opatřila svým razítkem (vč. podpisu). Za stěžejní důkaz proto považovaly správní orgány právě vystavený doklad podle přílohy VII nařízení 1013/2006. Jelikož však údaje v něm uvedené neodpovídaly skutečnosti, dopustila se stěžovatelka nedovolené přepravy ve smyslu čl. 2 odst. 35 písm. g) bodu iii) nařízení 1013/2006.

[25] Uvedené ve své podstatě potvrzuje i stěžovatelčina argumentace obsažená v kasační stížnosti, neboť stěžovatelka výslovně uvedla, že se zavázala odpad v případě jeho kvalifikace jako nedovolené přepravy převzít zpět (což také po kontrole provedené německým správním orgánem učinila). Právě proto, že se jednalo o nedovolenou přepravu odpadů, byla zásilka vrácena zpět do České republiky stěžovatelce, a to zcela v souladu se smlouvou, kterou stěžovatelka uzavřela ve smyslu čl. 18 odst. 2 nařízení 1013/2006. A skutečnost, že kupní smlouva obsahovala doložku EXW, ze které vyplývala povinnost kupujícího zajistit přepravu (fakticky tak dopravu zajišťovala společnost ALKU GmbH), na tom nemůže nic změnit, neboť odpovědnost za provedenou přepravu byla dle obsahu správního spisu (především dokladu dle přílohy VII nařízení 1013/2006, jež stěžovatelka sama vyplnila) zcela jednoznačně na stěžovatelce.

[26] Tyto závěry potvrzuje také městským soudem citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 9. 6. 2016, C-69/15, ve věci *Nutrivet* (ECLI:EU:C:2016:425), ve kterém Soudní dvůr zdůraznil, že smyslem dokladu podle přílohy VII nařízení 1013/2006 je umožnit přiměřené sledování realizované dopravy kontrolním orgánům tím, že danou zásilku odpadu okamžitě posoudí právě na základě vystaveného dokladu, aniž by bylo nutné provádět fyzické kontroly, které jsou zdlouhavé a nákladné, neboť předpokládají imobilizaci dotčené zásilky.

pokračování

Pakliže údaje obsažené v tomto dokladu neodpovídají skutečnosti, cíle sledované nařízením 1013/2006, jimiž jsou ochrana životního prostředí, ale také správný výkon dohledu a kontroly za účelem zachování, ochrany a zlepšení kvality životního prostředí a lidského zdraví, nemohou být dosaženy.

[27] Soudní dvůr v citované věci uzavřel, že pro zajištění cílů nařízení 1013/2006 jsou podstatné údaje uvedené v dokladu podle přílohy VII nařízení 1013/2006; nikoli údaje obsažené v jiných dokumentech (např. CMR listech, obchodních fakturách apod.). Způsoby konkrétní přepravy odpadů musí být specifikovány právě v tomto dokladu, a nikoli jinde (bod 43 citovaného rozsudku). Není proto rozhodující, zda byly údaje v dokladu uvedeny nesprávně v důsledku omylu, či zda se jednalo o úmysl, resp. důsledek podvodného jednání – v obou případech je výsledkem to, že nesprávné údaje znemožňují provést bezprostřední kontrolu přepravy pouze na základě dokladu dle přílohy VII nařízení 1013/2006.

[28] Stejně jako ve věci *Nutrivet* byl i v nyní projednávaném případě na dokladu uveden příjemce, který neodpovídal skutečnosti – stěžovatelka uvedla jako příjemce odpadu společnost ALKU GmbH, přičemž fakticky byla příjemcem odpadu společnost AURUBIS AG. Nejenže tedy neodpovídala specifikace přepravovaného odpadu, skutečnosti neodpovídal ani deklarovaný příjemce. Ani v případě stěžovatelky tak nebylo možné zajistit přiměřené sledování přepravovaného odpadu na základě vystaveného dokladu. S ohledem na uvedené bylo proto nezbytné (obdobně jako ve věci *Nutrivet*) hodnotit přepravu jako nedovolenou ve smyslu čl. 2 odst. 35 písm. g) bodu iii) nařízení 1013/2006. A přestože se citovaný rozsudek Soudního dvora Evropské unie týkal nesouladu údajů uvedených v dokladu dle přílohy VII nařízení 1013/2006 s údaji uvedenými na CMR listech (resp. obchodních fakturách), obecné závěry v něm uvedené lze plně aplikovat i na nyní projednávaný případ (viz výše). Námitka nepřiléhavosti citovaného rozsudku je proto nedůvodná.

[29] Pokud jde o namítanou rozpornost napadeného rozsudku městského soudu, Nejvyšší správní soud jej vnitřně rozporným neshledal. Městský soud jasně vysvětlil, že odpovědnosti dle čl. 18 se stěžovatelka soukromoprávním ujednáním (doložkou EXW) zbavit nemohla. Tato doložka představovala soukromoprávní úpravu práv a povinností mezi smluvními stranami, tj. mezi stěžovatelkou jakožto prodávajícím a společností ALKU GmbH jako kupujícím. Nemohla však změnit veřejnoprávní režim vyplývající z čl. 18 nařízení 1013/2006. Slovní spojení, že se stěžovatelka „připravila o možnost ovlivnit dopravu odpadu aktivním přenesením povinnosti k zajištění dopravy,“ použil městský soud zjevně ve vazbě na námitku týkající se možnosti liberace, kterou stěžovatelka uváděla v podané žalobě. Z kontextu věci je evidentní, že dle městského soudu nelze hodnotit užití doložky EXW jako vynaložení veškerého úsilí, které bylo možné na stěžovatelce požadovat, aby k porušení povinností vyplývajících z nařízení 1013/2006 nedošlo. V důsledku takto užití formulace rozhodně nelze hodnotit napadený rozsudek jako vnitřně rozporný.

[30] V závěru kasační stížnosti stěžovatelka rozporovala výši uložené pokuty. Opakovala, že žalovaný dostatečně nezdůvodnil závažnost jí vytykaného jednání. Ani tyto námitky však Nejvyšší správní soud důvodnými neshledal.

[31] Městský soud se k otázce výše uložené pokuty podrobně vyjádřil v bodech 38 až 41 napadeného rozsudku. Zopakoval, co bylo pro její výši dle žalovaného určující – s ohledem na množství přepravovaného odpadu (jež činilo 16,074 tun) nepovažoval žalovaný ohrožení životního prostředí za bagatelní; nedospěl však ani k závěru o jeho fatálním ohrožení. Poukázal také na stěžovatelčino dřívější potrestání za porušení předpisů týkající se odpadového hospodářství. S ohledem na skutečnost, že maximální výše pokuty činila 50 mil. Kč, přičemž stěžovatelce byla uložena pokuta ve výši 150 000 Kč (tj. 3 % z maximálního zákonného rozpětí),

shledal Nejvyšší správní soud shodně s městským soudem toto odůvodnění dostatečným (k tomu srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 8. 2003, č. j. 6 A 96/2000 - 62, č. 255/2004 Sb. NSS; či ze dne 14. 9. 2020, č. j. 5 As 204/2019 - 62, dle kterých za zjevně nepřiměřenou zpravidla nelze považovat pokutu uloženou ve 4 % zákonného rozpětí).

[32] Městský soud přitom neopomněl zohlednit závěry vyplývající z usnesení rozšířeného senátu zdejšího soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013 - 46, č. 3528/2017 Sb. NSS, tj. nad rámec žalobních bodů zohlednil také pozdější změny právní úpravy, které však pro stěžovatelku příznivější nebyly. I s tímto hodnocením se zdejší soud ztotožňuje a připomíná, že užití doložky EXW, dle které má povinnost zajistit přepravu kupující, nelze vnímat jako vynaložení veškerého úsilí, které po stěžovatelce bylo možné požadovat, aby porušení povinností v souvislosti s přepravou odpadu zabránila. Tím totiž stěžovatelka fakticky žádné úsilí nevynaložila.

V. Závěr a náklady řízení

[33] Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji podle § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[34] Výrok o nákladech řízení vychází z § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelka neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto mu jejich náhradu Nejvyšší správní soud nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 20. září 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu